

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE:
DRUKKERIJ GOLLEK
Rustlaan 17 (Stadterpoort)
— TONGEREN —
Postbus N° 84355. — Telefoon 12.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel fr. 1,00
Tusschen Allerlei en Provincie-
nieuws, volgens overeenkomst.
KLEINE AANKONDIGINGEN:
Van 1 tot 4 regels fr. 3,50
Elke regel meer fr. 0,75

Het overlijden van Z. H. de Paus, Pius XI

De Ministerieele Crisis

Zoals wij het in ons vorig nummer ge-
me d hebben, is Z. H. de Paus Pius XI Vrij-
dag van verleden week, om 5.30 u. over-
leden.

Tot het laatste oogenblik heeft de H.
Vader z'n heilzamen geest behou-
den. Aan de beweging van z'n lippen zag
men, dat hij de gebeden volgde, welke
door de aanwezigen werden gezegd.

Avonds te sterven, sprak de Paus en-
ke o verstaanbare woorden uit. Zijn
laatste woord was: « Vrede » of « Je-
sus ».

Enkele seconden voor het verscheiden
maakte de Paus met de hand nog eenze-
gend gebaar.

ter, welke het zedelijk en stoffelijk wel-
zijn van de wereld, van alle volkeren aan-
belangen. Dit pontifikaat stond in het te-
ken van het volle begrijpen en besef van
de nood, en in de aanwezigheid van
de middelen en geschikte oplossingen de-
zelfde.

In de eerste plaats bezorgd om de ver-
spreiding van het Gehef, opdat alle vol-
ken en der aarde het Eeuwig Licht zouden
aanschouwen, ging de opperste bekommernis
van den Paus naar de Missiën, voor
de welke hij in al de beschafde landen
eene krachtadige aktie wist los te ma-
ken.

De Paus der Katholieke Aktie.

Niet minder bezorgd was Pius XI om
de levendige beoefening van het Gehef
in de beschafde landen, waar hij wilde
dat de leeken werkdagsgewoon optre-
den in alle werken tot uitstraling van on-
zer God die st. Zulks mocht niet meer
beperkt blijven tot priesters en klooster-
lingen, maar moest ten volle mededeel-
worden door alle geloovigen, waarvan elk
een apostel moet zijn voor zijn evennaas-
te. Het apostolaat der leeken in de kato-
lieke aktie, de volle ontplooiing van het
Gehef in alle standen, het inschakelen
van eken geloofge in het leven der H.
Kerk, het afschakelen van alle passiviteit
in de beoefening van den Goddienst, de
medewerking van allen en van elk in 't
zonder tot de vestiging van het Rijk van
Christus-Koning in het praat en in het
openbaar leven: dit waren de betrachtin-
gen van Pius XI.

De Paus en de Katholieke pers.

Een der grootste bekommernissen van
den overleden Paus, was de Katholieke
drukkerij, die hij st. ed. beschermd, en aan-
moedigde, en waarvan hij zoveel ver-
wachten voor het geestelijk en stoffelijk
welzijn van het menschdom.

De Paus der verzoening tusschen Kerk en Staat.

Een der grootte beoefeningen uit het
leven van den Paus, is de verzoening tus-
schen den H. St. en het Quirinaal.
Na langdurige onderhandelingen, onder
leiding van Z. E. Kardinaal Gasparri, ge-
volmachtigde van Pius XI en Muzolini,
Eerste-Minister van Koning Victor-Emma-
nuel van Italië, werden op 11 Februari
1929 -- daags voor de zevende verjaardag
der kroning van Pius XI -- in het Paleis
van Lateranen het Traktat en het Con-
cordaat getekend, waarbij de Kerk her-
steld werd in hare rechten door de op-
richting van de Vati aans St. d. en door
erkennning van de wereldlijke macht der
Pausen, zoodat terug bewaard werd:
Paus en Koning!

Het stoffelijk overschot van Z. H.

Na gebalsemd geweest te zijn werd het
stoffelijk overschot van Z. H., gehuld in
de pontificale gewaden, tentoon gesteld in
de Sixtijnse kapel, en daarna overge-
bracht naar de Basiliek van St-Peter.
Meer dan twee honderd duizend personen
hebben aldaar voor het lijk gediend.

Gansch de wereld in rouw.

Uit al de landen der wereld werden
telegrammen van rouwklag naar het Va-
ti kaan gezonden.
Te Brussel waren het de Ministers
Spaak en Jenson, die bij den Pauselijken
Nuntius de deelneming der Belgische re-
gering gingen uitdrukken, terwijl de
vlaggen half tok aan de ministerieele ge-
bouwen werden uitgestoken. Ook Koning
Leopold zond een telegram van rouw-
klag.
In den Franschen Senaat werd, voor de
rechtvaardige vergadering door den Voor-
zitter hulde gebracht aan de nagedachtenis
van den grooten Paus, Minister Bonnet
sloot zich hierbij aan, waarna de zitting
ten teken van rouw geheven werd.
Bij het verpenen van den dood van den
Paus, werden in Duitschland de vlaggen
half tok gehangen aan de Rijkskanselei,
het ministerie van Buitenlandsche Zaken
en den Reichstag.
Rijkskanselier Hitler gelaste Staats-
minister Meißner, z'n deelneming uit te
drukken bij den apostolischen nuntius, ter-
wijl van de Pruisische Minister van Bui-
tenlandsche Zaken persoonlijk z'n deel-
neming en die van het Rijk ging uitdruk-
ken.
Ook uit de andere Europeesche landen,

en uit Amerika, België, Conso, enz. werden
telegrammen van deelneming inge-
zonden.

Een laatste gebaar van den overleden Paus.

De Italiaansche bisschop, en die tegen
11 Februari naar het Vat kaan waren ont-
boden om er de herdenkingsfeesten bij te
wonen, doch door het plotselinge overle-
den van den Paus juist op tijd kwamen om zijn
stoffelijk overschot te groeten, ontvingen
vanwege den afgestorven Paus een verze-
gend omslag.

Eerst dachten zij, dat deze omslag de
toespraak bevatte welke Z. H. de Paus z'n
nemen was uit te spreken, en welke te ve-
ren gedrukt was. Toen zij echter den om-
slag openden, stelden zij vast dat deze
een briefje bevatte van duizend lire,
door den Paus bestemd voor ieder der bis-
shoppen, ten einde hunne reiskosten te
vergoeden.

Tijdelijk hoofd der Kerk.

Het is kardinaal Pirelli, die tijdelijk
het bestuur der Kerk zal waarmaken, tot
op het oogenblik dat de nieuwe Paus zal
gekozen zijn.

Het Conclaaf.

Het Conclaaf dit bijeenzamen is voor
1 Maart om den nieuwen Paus te kiezen,
i z'n geseheid uit 62 kardinaal en, verdeeld
over gansch de wereld als volgt:

Italië 25, Frankrijk 6, Spanje 3, Ame-
rika 3, Duitschland 4, Polen 1, Tsekeo-Slo-
vakije 1, Engeland 1, Argentinië 1, België
1, Brazilië 1, Canada 1, Hongarië 1, Ier-
land 1, Portugal 1, Syrië 1.

De kardinaal die deelneemen aan het
Conclaaf (latijn: cum clavis -- eene niet
sluutel en sluit gesloten omheining), ver-
steden in 't zonding van de buitenwereld
en moeten in het geheim overgaan
tot de keuze van den Paus.

De voor het Conclaaf bestemde ruimte
is zeer groot, en bevat 80 kamers die uit-
geven op het Domusplein.

Deze kamers worden door het lijk d.
d. y. e. m. s. toegevoerd. Deze vertrekken
bestaan elk uit drie kamers, één
voor den kardinaal, één voor zijn portie-
leren sekretaris, en één voor zijn dien-
aar.

Gedurende gansch den tijd van het Con-
claaf verblijven de Kardinaal in hunne
« cel », verdiept in overweging en gebed.
Twee maal per dag verlaten zij hun-
te voor de gemeenschappelijke vergade-
ringen, welke te 10 uur en te 3 uur ge-
houden worden in de Sixtijnse kapel,
waar algemeen de afstemming plaats heb-
ben. De Kardinaal mogen hun stemme
invalven, 't zij in hunne cel, 't zij in de
Sixtijnse kapel.

De stemopneming.

Om tot Paus verkozen te worden, moet
de kandidaat de drie-vierden der stemmen
bekomen hebben. Is dit getal niet bereikt,
dan worden de dozen geopend, en de kar-
dinaal gaan lenzen naar hunne kamers
terug. De ceremoniemeester komt binnen,
neemt onder het toezicht van een kar-
dinaal-daken het pakje stembrieven, en
gaat ze verbraden in een stoffe die in
een klein kamertje, links aan den ingang
der kapel, gelegd is. Vermits geen enkel
kardinaal de drie-vierden van de stemmen
bekomen heeft, zoo verbrandt men te-
geijkertijd wat nat stroof, hetgeen de wel-
bekende « sfumata » voortbrengt, het is
te zeggen den zwarte rook, waaraan de
buitenstaanders zien dat het nog niet
leed is. »

De « sfumata ».

Wij spreken hooger van de « sfumata »,
of zwarte rook, waaraan de buitenstaan-
ders zien dat het nog niet gedaan is. »
Want de buitenstaanders volgen de stem-
mingen in de Sixtijnse kapel juist op
dien rook. Zoals wij hooger zezen, heb-
ben deze stemmingen tweemaal daags
plaats, te 10 uur en te 3 uur. Die stem-
mingen en de bijkomende verrichtingen
nemen nogal wat tijd in beslag.

Tweemaal daags komt eene ontzaglijke
menigte bijeen op het St-Pietersplein:
rond 11 uur en rond 5 uur 's avonds. Het
volk staat er op een gepakt om te kijken
naar de vensters der Sixtijnse kapel en
het dak waarover een doodgewone stoff-
bus uitsteekt. Uit die bus zal een kolon-
nette rook uitkomen en die rook zal aan-
duiden of de Paus gekozen is of niet. Is
hij gekozen, dan worden de bulletijns ver-
brand en die leveren maar weinig rook.
Is hij niet gekozen, dan zal het bijgevoeg-
de stroof, een konnetje rook verwekken.
Doch men heeft eerst zekerheid over het
kiezen, als de Kardinaal-daken het blijde
nieuws van boven het balkon van St-Pie-
terskerk aan het volk komt aanmelden.

brand en die leveren maar weinig rook.
Is hij niet gekozen, dan zal het bijgevoeg-
de stroof, een konnetje rook verwekken.
Doch men heeft eerst zekerheid over het
kiezen, als de Kardinaal-daken het blijde
nieuws van boven het balkon van St-Pie-
terskerk aan het volk komt aanmelden.

Hoe lang duurt het Conclaaf?

In de laatste tijden duurde het Conclaaf
maar weinge dagen. Pius IX werd geko-
zen na drie dagen. De kiezing van Leo XIII
was ook afgelopen in drie dagen. Benedik-
tus XV werd tot Paus aangeduid na 5
dagen, en Pius XI na 4 dagen. Voor aan-
dere Conclaven ging het niet zoo gemak-
kelijk. God reidde het Conclaaf, waar Pius
Benediktus XIV gekozen werd, stierven er
drie kardinaal binnen de omheining van
het Conclaaf. Het Conclaaf dat het laatste
duurde was datgene waarin in 1778 Pius
VI gekozen werd. Het duurde 104 dagen.
De kiezing van Leo X in 1513 duurde 47
dagen; die van Julius II in 1503, liep af
in 18 dagen.

De begrafenisplechtigheid van de H. Vader.

Dinsdag namiddag had de plechtige be-
grafenis van de H. Vader, in de St-Pieters-
basiliek plaats.

Al de Bannikken, het kardinaal Pirelli
aan het hoofd, begaven zich steet ge-
wijze naar de Kapel van het H. Sacrament.

Het stoffelijk overschot van Pius XI
werd in een casket houten kist neergelegd,
die bekleed is met satijn. Kardinaal Na-
stelli Rocca, aartsbisschop van Bologna, be-
deft het lichaam van den kerkvoorst met
een grooten rooden sluier en plaatst, in
de kist ook een perkamenten oorkonde,
verzeeld in een ijzeren cylinder, waarin
de voornaamste gebeurtenissen uit het le-
ven van den Paus worden verteld.

De eerste kist wordt in een tweede
kist geplaatst, die uit lood is en vier kul-
talen weegt. Deze looden kist wordt op
haar beurt in een derde houten kist ge-
plaatst. Kardinaal en bisschoppen plant-
en er zich rond met brandende kaarsen
in de hand. De drievoudige kist wordt
op een wagenje geplaatst en steet gewijze,
onder het zinnen van psalmen, naar de
krypte gevoerd, waar zij in den voorloop-
igen grafkelder wordt bijgezet.

Het stoffelijk overschot van den Heil-
igen Vader rust voortaan in de St-Pieters-
crypte. De laatste afscheid groot van de
Katholieke wereld door haar hoogste pre-
laten vertegenwoordigd en eene menigte
diplomatieke en reestelijke personalitei-
ten, werd hem tijden de plechtigheid der
bijzetting gebracht die drie uren duurde,
en gedurende dewelke de menigte menig-
te zich voor den laatste keer gebogen
heeft voor het stoffelijk overschot van
den grooten Kerkvader.

Het roerend te oogenblik was dit waar-
op de zware lijkkisten van hout en lood
langzaam de diepte der crypte ingingen
onder den zang der psalmen.

De kardinaal en de bisschoppen wacht-
ten er in de crypte op, waar de Paus zelf
z'n plaats gekozen had naast den Heil-
igen Vader Pius X en tegenover Kardinaal
Merri del Val.

De wrechten die met den eeredienst ge-
last waren boden de wapens en de lijk-
kist door soot takel gedragen zakte lang-
zaam reder.

De heilige vader Pius XI in den aard-
schen zijde des woords is niet meer onder
de leverden en de menigte voelde alreeds
de rwezigheid, terwijl zij langzaam St-
Pieterskerk verliet, de nog maar zwakke
verlicht was door het onrechtstreeke
licht en door elektrische lampen die op af-
standen de aan rofwakel herinneren waar
voor korten tijd duizenden en duizenden
gelovigen defilerden.

De Burgeroorlog in Spanje

De Republikeinsche weerstand.

De Republikeinsche regering heeft haar
zetel overgebracht naar Madrid, en eene
proklamatie gericht tot de bevolking, waar-
in zij verklaart weerstand te zullen bie-
den tot het uiterste.
45.000 soldaten van het Republikeinsch
leger die naar Frankrijk gevlucht waren,
hebben gevraagd naar Franco-Spanje te
mogen terugkeeren. Ook de burgelijke
bevolking de naar Frankrijk vliedende,
heeft met duizendtal en naar het door
Franco bevestigde gebied terug.

Pius XI, zoon van een kroostrijk gezin.

Pius XI, Achilles Ratti, werd geboren
te Desio, in het aartsbisdom Milaan, den
31 Mei 1857. Hij was de voorlaatste zoon
eener familie van zeven kinderen. Zijn va-
der, Frans Ratti, was bestuurder van eene
weverij te Conti, en later werd hij ven-
not in veele groote handelstrma.

Deze man, een vurig katholiek, bezorgd
de z'n kinderen eene christelijke opvoe-
ding. Achilles Ratti, ging ter school te
Desio bij een priester, Don Giuseppe Vo-
lonteri, die in z'n huis eene klas ingeri-
cht had. Hij bracht z'n vakanties door
bij z'n oom den herwaarden Don Dama-
nio Ratti, proost van Asso, een priester van
noege wa de, die op hart en geest van
den jongen Ratti een diepen indruk na-
het, net is in de pastory van Asso, dat
narr. Luigi di Calabiana, destijds aartsbis-
schop van Milaan, nader in kennis kwam
met Achilles Ratti en hij getroffen werd
door de hooge verstandelijke gaven en den
diepen godd. enstaan van den jongeling.

Huiliig en geleerd priester.

Achilles Ratti vervolgde z'n studies in
het klein seminarie van Monza en in het
groot seminarie van Milaan, waar hij uit-
munste als de uitstekendste leerling. Hij
ontving er de middere wijdingen, na de-
welke hij aangeduid werd om z'n studie
in het Lombardelege te Rome te
gaan voortzetten. Te Rome volgde hij ook
de lessen van de Gregoriaansche hooge-
school en verwierf er de doctoraten in
wiskunde, in godge eerdheid en in ca-
noniek recht. Hij was een der eerste doc-
tors der Akademie van St-Thomas.
Priester gewijd den 20 September 1879,
dreeg Don Achilles Ratti zijn eerste H.
Mis op in de St-Caroluskerk, de kerk der
Minaezen, te Rome. In 1882 te Milaan
weerkleerd was Don Ratti er eenige
maanden onderpastoor in de kleine pa-
roche van Barni. Later werd hij profes-
sor in het groot seminarie, eerst van godge-
leerd ed en van gewijde welsprekend-
heid.

Te Milaan was hij in z'n eerste pries-
terjaren ook aalmoezenier van het Cen-
tel der Fransche Damen van Maria.

Z'n verdere bedieningen.

De geleerde professor van het grootse-
minarie van Milaan, werd in 1887 benoemd
tot scriptor van de Ambrosiaansche biblio-
theek te Milaan. Door z'n rustloosheid
over en z'n groote kennis trok hij hier
zooveel de aandacht, dat hij in 1907 tot
prefekt van deze wereldberoemde biblio-
theek benoemd werd.

In 1907 werd hij door Z. H. Pius X be-
noemd tot Huispriester van Z. H. en in
1914 werd hij aangesteld tot prefekt der
Vati kaansche bibliotheek.

In 1918 stuurde Benediktus XV hem naar
Polen, als apostolisch Visitator. Hij stelde
een onderzoek in naar den toestand der
Katholieke Kerk in dat land. Het herstel
van het Episcopaat werd er ingericht,
twee Poolse kardinaal werden beno-
emd, de officieele verhouding tusschen
Rome en Warschau werden hersteld en
hij zelf werd apostolisch nuntius van Po-
en. In 1919 werd hij tot bisschop gewijd
en kort daarna tot aartsbisschop van Ada-
za verheven.

In 1921 werd hij tot aartsbisschop van
Milaan aangesteld en tot kardinaal ver-
heven.

Paus Pius XI.

Op 6 Februari 1922 werd Z. E. Kar-
dinaal Ratti door het Conclaaf tot Paus ver-
kozen.

De Paus der Missiën.

Het pontifikaat van Pius XI zal in de
Geschiedenis geboekt blijven als een der
vruchtbaarste onder de veelrijdige opzie-
-

M. Spaak geeft het op.

M. Spaak, die door den Koning gelast
was een nieuw Ministerie samen te stellen,
heeft Zaterdag reeds z'n taak opgegeven.

Staatsminister Jaspas, kabinetsvormer.

De Koning heeft Zondag verchillende
politieke personaliteiten geaadigd, in
betrekking met de Mini terieele cris s. On-
der dit getal was ook de heer Jaspas, en
deze werd door den Vorst vorzocht een
nieuw Ministerie te vormen.

M. Jaspas vroeg 24 uren tijd om een de-
finitief antwoord te geven.

M. Jaspas is verschillende keeren Mini-
ster geweest en in 1926 was hij a. l. s. hoofd-
minister. Sinds 1936 maakte hij geen deel
meer van de Kamer, daar hij bedankt had,
wegens z'n hooge ouderdom, hij is 69
jaar oud, voor de plaats van kandidaat die
hem aangeboden was op de katholieke
lijst voor het arrondissement Liège. Niet-
temin heeft hij zich goed op de hoogte ge-
houden van de politieke gebeurtenissen.

Na talrijke onderhandelingen had hij een
ontwerp van een nieuw Ministerie klaar ge-
maakt. Dit ontwerp bestaamt uit tien Minis-
ters en een Hoofd van ter. V. J. Minister zou
benoemd worden buiten het Parlement, en
om h'n bevoegdheid en ervaring ge't
zouden zijn met de departementen van
Landverdediging, Financien, Economische
Zaken en Landbouw, Openbare Werken en
Verkeer, er Koloniën. De vijf andere Mi-
nisters zouden Parlementairen zijn, de
aan het hoofd zouden staan van de depar-
tementen van Buitenlandsche Zaken, Bin-
nenlandsche Zaken, Justitie, Sociale Voor-
zorg en Openbaar Onderwijs.

De socialisten hebben dit ontwerp niet
aangenomen; zij eisen dat het getal
Parlementaire Ministers zou verhoofd wor-
den.

Staatsminister Jaspas heeft daarop ook
het b'ijte neergelegd; op z'n verzoek
heeft de Koning hem van z'n taak ont-
heven.

Een derde kabinetsvormer.

Na de mislukking van M. Jaspas, ont-
bord de Koning M. Pierlot, en verzocht de-
ze een nieuw Ministerieele ploeg samen
te stellen.

M. Pierlot is katholiek senator voor Lu-
xemburg. In 1914 nam hij dienst als vrij-
williger; hij maakte gansch den oorlog
mede en kwam terug als kapitein.

In 1935 was hij Minister van Bire-
nydsche Zaken, en van 13 Juni 1936 tot
15 Mei 1938 Minister van Landbouw.

M. Pierlot heeft Dinsdag z'n raadple-
gingen begonnen, en de Woensdag gansch
den dag tot wat in den avond voortgeet.
Nu waren het de liberalen, die tokkerij
de welen staken; zij wilden dat een een-
z'ry zou aangesteld worden om over het
geval Martens te beraden en u te sprak
te doen. M. Pierlot heeft gewaagd op dit
voorstel in te gaan.

Nog altijd onderhandelingen.

Volgens de laatste berichten uit Brus-
sel, is M. Pierlot er nog niet in gelukt een
nieuw Ministerie samen te stellen.

De liberalen blijven bij hun standpunt
zij weigeren hunne deelneming aan de re-
gering zoolang Dr. Martens lid blijft van
de Vlaamsche Academie.

Gezien deze weerzetting heeft M. Pierlot
gepoep een katholiek-socialistisch Mini-
sterie samen te stellen, doch nu z'n het
de katholieken die zich daartegen verzet-
ten.

Intusschen zet M. Pierlot z'n gebampel
voort, en blijft ons land zonder regering.

Doel van Staatsminister Jaspas

Staatminister Jaspas, die Maandag nog
druk in de weer was om een nieuw Mi-
nisterie samen te stellen, doch in z'n
pogingen niet gelukte, moet Dinsdag bij
hoogerdringendheid naar eene kliniek over-
gebracht worden, om er eene operatie te
ondergaan.

Hij was lijdend aan eene verzerving van
de maag, en had de operatie goed door-
staan. Denkelijc moeten er verwkhalin-
gen zijn ingetreden want Woensdag avond
rond 6 uur, is hij overleden.

Leest en verspreid

DE POSTRIJDER
— Het oudste weekblad van Limburg